



6η Πανελλήνια Συνάντηση Θεολόγων

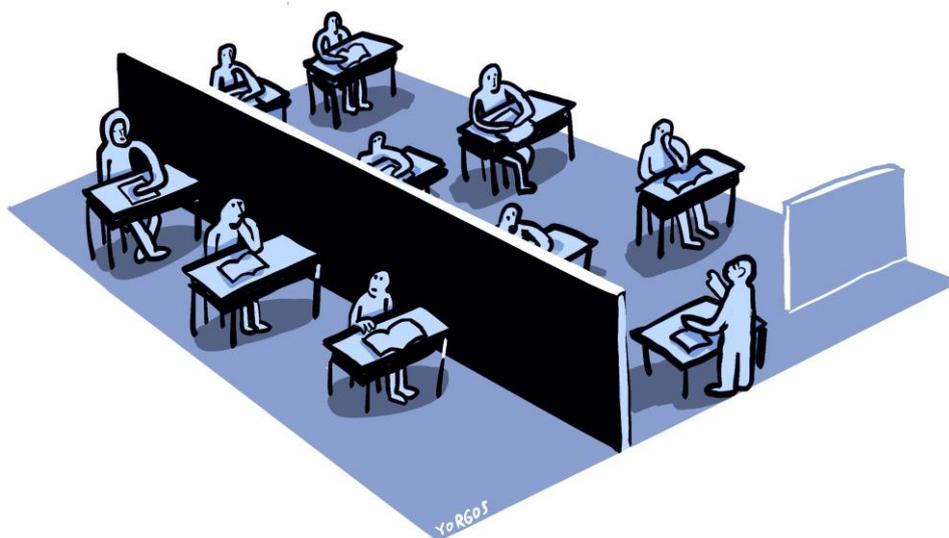
10-12 Νοεμβρίου 2023

Θεολογική Σχολή Α.Π.Θ.

Θεσσαλονίκη

*«Ας μη φροντίζει ο καθένας σας μόνο για ό,τι ενδιαφέρει τον εαυτό του,
αλλά και για ό,τι ωφελεί τους άλλους» (Φιλιπ. 2:4)*

«Δημοκρατικό Σχολείο και Θρησκευτική Εκπαίδευση»



Ο Πανελλήνιος Θεολογικός Σύνδεσμος «**ΚΑΙΡΟΣ-για την αναβάθμιση της Θρησκευτικής Εκπαίδευσης**» διοργανώνει την 6η Πανελλήνια Συνάντηση Θεολόγων με σκοπό την ανάπτυξη του θεολογικού και διεπιστημονικού διαλόγου και της παιδαγωγικής προσέγγισης της θεολογικής γνώσης.

Η 6η Πανελλήνια Θεολογική Συνάντηση θα πραγματοποιηθεί **στη Θεσσαλονίκη, από 10 έως 12 Νοεμβρίου 2023**, στον φιλόξενο χώρο της **Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ.**, με θέμα:

«Δημοκρατικό Σχολείο και Θρησκευτική Εκπαίδευση»

Η δημοκρατική εκπαίδευση αγωνιά για την έμπρακτη αντιμετώπιση ζητημάτων που συνδέονται με τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις έμφυλες σχέσεις, τη βία, την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος, την κοινωνική δικαιοσύνη, την υποδοχή παιδιών με αναπηρία, την κατανόηση της διαφορετικότητας και τον διάλογο των ετεροτήτων. Η πεμπτουσία του δημοκρατικού σχολείου είναι αυτή του συμπεριληπτικού σχολείου και επικεντρώνεται στην προετοιμασία των μαθητών/τριών για την αρμονική συμβίωση στη σύγχρονη πολυπολιτισμική κοινωνία με βάση τις δημοκρατικές αρχές και αξίες.

Αναμφίβολα η Ορθόδοξη θεολογία ανέδειξε εξ αρχής σε θεολογικό και ανθρωπολογικό επίπεδο πολλά από αυτά τα ζητήματα, προσφέροντας τη δυναμική και απελευθερωτική πρόταση του Ευαγγελίου. Ωστόσο οι διαρκώς μεταβαλλόμενες συνθήκες στον κόσμο και την εκπαίδευση δημιουργούν νέους προβληματισμούς και αιτήματα, επιπρόσθετες αναζητήσεις και την ανάγκη για περαιτέρω διερεύνηση με βάση τη χριστιανική εμπειρία και ζωή. Χρέος της Ορθόδοξης θεολογίας είναι ο διάλογος με ειλικρίνεια αλλά και η προσφορά της διακονικής μαρτυρίας και αγάπης προς κάθε ετερότητα.

Ο **ΚΑΙΡΟΣ** επιχειρεί εκ νέου να διερευνήσει τα ζητήματα αυτά σε σχέση με το Μάθημα των Θρησκευτικών στο σχολείο, τόσο στην Πρωτοβάθμια όσο και τη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση, καθώς και σε σύνδεση με την επιστημονική έρευνα και εμπειρία στην Τριτοβάθμια Εκπαίδευση. Στη διερεύνηση αυτή για το Μάθημα των Θρησκευτικών στο σύγχρονο δημοκρατικό σχολείο, ο ΚΑΙΡΟΣ προσκαλεί σε έναν γόνιμο διάλογο μάχιμους εκπαιδευτικούς, ανθρώπους της Εκκλησίας, κληρικούς και λαϊκούς, διανοητές, πανεπιστημιακούς δασκάλους και εκπαιδευτικούς, με σκοπό την πληρέστερη δυνατή ενημέρωση και τη διεξαγωγή ενός γόνιμου διαλόγου.

Το πρόγραμμα θα περιλαμβάνει, όπως κάθε φορά στις Πανελλήνιες Συναντήσεις μας έχουμε καθιερώσει, μία κεντρική εισήγηση, θεματικές εισηγήσεις σε στρογγυλές τράπεζες πάνω σε συγκεκριμένες υποενοότητες, συζητήσεις και παρεμβάσεις, καθώς και ομάδες - εργαστήρια διδακτικής των Θρησκευτικών, που θα επικεντρώνονται σε πτυχές των θεματικών υποενοτήτων. Ειδικά για τα τακτικά μέλη του **ΚΑΙΡΟΥ** θα πραγματοποιηθεί και η **Γενική Συνέλευση** μέσα στο τριήμερο αυτό.

Ανακοινώνεται το αναλυτικό πρόγραμμα της τριήμερης συνάντησης και όπως ίσχυσε και στις προηγούμενες Συναντήσεις (με φυσική παρουσία), προβλέπεται περίοδος πρώιμης εγγραφής (earlybird) για όλες και όλους με πολύ χαμηλό κόστος. Η περίοδος αυτή θα ισχύσει μέχρι και τις 30 Σεπτεμβρίου 2023.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ/ΔΗΛΩΣΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

Γενική συμμετοχή - Εγγραφές:

A. Πρώιμες εγγραφές (earlybird) για θεολόγους εκπαιδευτικούς μέχρι και τέλη Σεπτεμβρίου: 10 €

Εγγραφές από **1 Οκτωβρίου** μέχρι και τις ημέρες του Συνεδρίου: **20€.**

B. Πρώιμες εγγραφές για νέους/ες αδιόριστους/ες θεολόγους, νέους/ες ερευνητές/τριες, φοιτητές/τριες μέχρι και τέλη Σεπτεμβρίου: 5 €

Εγγραφές από **1 Οκτωβρίου** μέχρι και τις ημέρες του Συνεδρίου: **10€.**

Οι πρώιμες εγγραφές (earlybird) και οι προεγγραφές, γίνονται με κατάθεση χρημάτων στον παρακάτω λογαριασμό, στην οποία θα πρέπει να φαίνεται το όνομα και το επώνυμο του καταθέτη.

ALPHA BANK

IBAN: GR 4901402140214002310004435

(Δικαιούχοι: ΠΑΝΑΓΑΚΗΣ ΑΝΤ., ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ ΓΕΩΡ., ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ ΓΕΩΡ.)

Όσες και όσοι εγγραφούν, πρώιμα ή μη, με κατάθεση του κόστους συμμετοχής:

- **αποστέλλουν στην ηλ. διεύθυνση kairos.theologoi@gmail.com** ειδοποίηση είτε με σαρωμένο αντίγραφο κατάθεσης είτε με το όνομα και τον αριθμό καταθετηρίου, για να δηλώσουν την εγγραφή τους.
- **συμπληρώνουν στην παρακάτω φόρμα τα στοιχεία τους:**

<https://bit.ly/462XazP>

Τυχόν έξοδα μεταφοράς εμβασμάτων επιβαρύνουν τον/την καταθέτη/τρια.

Θα χορηγηθούν βεβαιώσεις παρακολούθησης και συμμετοχής.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ 6^{ης} ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Παρασκευή, 10 Νοεμβρίου 2023, 16.30 - 20.00

16.30 - 17.00: Προσέλευση (παραλαβή φακέλων - εγγραφή σε εργαστήρια)

17.00 - 17.30: Έναρξη - Καλωσόρισμα

17.30 - 18.00: Κεντρική εισήγηση

Άγγελος Βαλλιανάτος, Δρ Θεολογίας, Επιμορφωτής Ενηλίκων, Συμβούλιο της Ευρώπης, European Wergeland Centre και Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. - Learn Inn Ε.Κ.Π.Α.

«Η θρησκευτική εκπαίδευση ως παράγων δημοκρατίας στο σχολείο»

18.00 - 18.30: Διάλειμμα - καφέ

18.30 - 19.30: Κριτικές αποκρίσεις

Βασιλική Πλιόγκου, Επίκουρη Καθηγήτρια, Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών Πανεπιστημίου Δυτικής Μακεδονίας

«Θρησκευτική εκπαίδευση και θρησκευτικός γραμματισμός: Ισότητα των φύλων και εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα»

Σταύρος Γιαγκάζογλου, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Ε.Κ.Π.Α.

«Δημόσιος χώρος και μάθημα των Θρησκευτικών στο σύγχρονο δημοκρατικό σχολείο. Προτάσεις και σχόλια για την πορεία της θρησκευτικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα»

Αγγελική Ζιάκα, Καθηγήτρια Θρησκευτολογίας, Τμήμα Θεολογίας Α.Π.Θ.

«Το μάθημα των Θρησκευτικών αφορά μόνον τις θρησκευτικές κοινότητες; Διλήμματα σχετικά με το δημοκρατικό σχολείο και το μάθημα των Θρησκευτικών σε Ελλάδα και Ευρώπη τον 21^ο αιώνα»

Συντονιστής: Χρήστος Καρακόλης, Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Ε.Κ.Π.Α.

19.30 - 20.00: Συζήτηση

Σάββατο 11 Νοεμβρίου 2023, 09.00-14.30

09.00 - 10.00: Γενική Συνέλευση των Μελών του ΚΑΙΡΟΥ

10.00 - 10.30: Διάλειμμα - καφέ

10.30 - 12.00: 1^η Στρογγυλή Τράπεζα – Συζήτηση: *«Δημοκρατικό σχολείο, Ορθόδοξη θεολογία και το Μάθημα των Θρησκευτικών»*

Σπυριδούλα Αθανασοπούλου Κυπρίου, Δρ Παν/μίου Μάντσεστερ, Θεολόγος εκπαιδευτικός, ψυχοθεραπεύτρια

«Έμφυλες Σχέσεις και Θρησκευτική Εκπαίδευση»

Πέτρος Παναγιωτόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Dorothee Vakalis, Πρόεδρος του Δ.Σ. του Εργαστηρίου Προσφύγων NAOMI

«Μετανάστες, πρόσφυγες και Θρησκευτική Εκπαίδευση»

Βασιλική Μητροπούλου, Καθηγήτρια Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

«Νέες Τεχνολογίες και Συμπερίληψη στο σχολείο και στο Μάθημα των Θρησκευτικών»

Αθανάσιος Στογιαννίδης, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

«Το Μάθημα των Θρησκευτικών ως μία από τις πύλες εισόδου στον Δημόσιο Χώρο»

Χρήστος Τσιρώνης, Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

«Ευάλωτες ομάδες και Θρησκευτική Εκπαίδευση»

Χρυσή Μανωλοπούλου, Δρ Ειδικής Αγωγής - Διευθύντρια βου Πειραματικού Γυμνασίου Αλεξανδρούπολης

«Ειδική Αγωγή και Θρησκευτική Εκπαίδευση»

Συντονιστές:

Περικλής Παυλίδης, Πρόεδρος Π.Τ.Δ.Ε. Α.Π.Θ.

Γρηγόρης Μαυροκωστίδης, Θεολόγος, πρώην Διευθυντής 7^{ου} ΓΕ.Λ. Θεσσαλονίκης

12.00 - 12.30: Διάλειμμα

12.30 - 14.30: 1ος Κύκλος Εργαστηρίων

1ο Εργαστήριο:

«Όταν συναντάμε τη βία σε βιβλικές διηγήσεις...»

Επιμορφωτής/Επιμορφώτρια:

Απόστολος Μπάρλος, Θεολόγος, ΜΑ Θεολογίας, Εκπαιδευτής Ενηλίκων, Συγγραφέας διδακτικών βιβλίων θρησκευτικών, Μέλος της Επιμορφωτικής Ομάδας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου

Βάσω Γώγου, Θεολόγος, Φιλολόγος, Εικονογράφος, Εκπαιδεύτρια Ενηλίκων, Μέλος της Επιμορφωτικής Ομάδας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου

2ο Εργαστήριο:

«Μπορούν τα Θρησκευτικά να αλλάξουν τον κόσμο;»

Επιμορφωτές:

Μάριος Κουκουνάρας Λιάγκης, Αναπληρωτής Καθηγητής Παιδαγωγικής Επιστήμης και Θρησκευτικής Εκπαίδευσης, Ε.Κ.Π.Α., Επιστημονικός Υπεύθυνος Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. - Learn Inn ΕΚΠΑ

Άγγελος Βαλλιανάτος, Επιμορφωτής Ενηλίκων, Συμβούλιο της Ευρώπης, European Wergeland Centre και Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ.-Learn Inn ΕΚΠΑ

3ο Εργαστήριο:

«Διδάσκοντας για το ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ στο Μάθημα των Θρησκευτικών»

Επιμορφώτριες/Επιμορφωτής:

Διονυσία Χατζή, Δρ Θεολογίας, ΕΔΙΠ Τμήμα Θεολογίας Α.Π.Θ.

Μαρία Συργιάννη, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Θεολόγων Δ.Ε. Ανατολικής Θεσ/νίκης και Λέσβου

Γρηγόρης Μαυροκωστίδης, Θεολόγος, πρώην Διευθυντής 7ου ΓΕ.Λ. Θεσσαλονίκης

4ο Εργαστήριο

*«Εργαστήριο ποίησης: Από τους ψαλμούς στην προσωπική ποιητική φωνή
‘Πάρε τις λέξεις σου και γράψε’»*

Επιμορφώτρια:

Σέβη Κωνσταντινίδου, Θεολόγος-Εκπαιδευτικός, Συγγραφέας, ΜΑ στη Δημιουργική Γραφή

Κυριακή 12 Νοεμβρίου 2023, 11.00 - 15.00

11.00 - 12.30: 2η Στρογγυλή Τράπεζα - Συζήτηση

«Δημοκρατικό σχολείο, Πολιτισμός και Ετερότητες»

Μάριος Κουκουνάρας Λιάγκης, Αναπληρωτής Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Ε.Κ.Π.Α.

Σοφία Αυγητίδου, Καθηγήτρια Τμήματος Φιλοσοφίας και Παιδαγωγικής Α.Π.Θ.

Στυλιανός Τσομπανίδης, Καθηγητής Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ.

Ξανθή Αλμπανάκη, Δρ Θεολογίας, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Θεολόγων Δ.Ε. Ημαθίας, Σερρών, Κιλκίς, Χαλκιδικής και Πέλλας

Ραχή Μπασιά, Πρόεδρος του Συλλόγου Εκπαιδευτικών Μουσουλμανικής Θρησκείας Θράκης, Ιεροδιδάσκαλος, 6ο Δημοτικό Σχολείο Ξάνθης

Ιωάννα Κλιάρη, Θεολόγος Εκπαιδευτικός, Υπεύθυνη Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Δράσεων του Πατριαρχικού Ιδρύματος Πατερικών Μελετών

Χριστόφορος Αρβανίτης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Προεδρεύων στην Πατριαρχική Ανωτάτη Εκκλησιαστική Ακαδημία Κρήτης

Τριαντάφυλλος Σερμέτης, Δρ Φιλοσοφίας Α.Π.Θ., Διευθυντής 11ου ΓΕ.Λ. Θεσσαλονίκης

Συντονιστές:

Αγγελική Ζιάκα, Καθηγήτρια Θεολογίας Α.Π.Θ.

Νικόλαος Ματθαίου, Δρ. Θεολογίας - Σύμβουλος Εκπαίδευσης Δ.Ε. Κοζάνης, Γρεβενών, Καστοριάς, Φλώρινας, Πιερίας και Ιωαννίνων

12.30 - 13.00: Διάλειμμα

13.00 - 15.00: 2ος Κύκλος Εργαστηρίων

1ο Εργαστήριο

«Διαδικτυακός εκφοβισμός. Προσέγγιση και αντιμετώπιση μέσα από το Μάθημα των Θρησκευτικών»

Επιμορφώτριες:

Ξανθή Αλμπανάκη, Δρ Θεολογίας, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Θεολόγων Δ.Ε.
Ημαθίας, Σερρών, Κιλκίς, Χαλκιδικής και Πέλλας

Αναστασία Παπαθωμά, Υποψ. Δρ Θεολογίας, εκπαιδευτικός Πρωτ/θμιας Εκπ/σης

2ο Εργαστήριο

«'Ο φυσικός άνθρωπος'. Φυσικό περιβάλλον και θρησκευτική ευαισθητοποίηση με άξονα την αισθητική/τέχνη»

Επιμορφώτριες:

Αναστασία Γκίτση, ΜΑ Θεολογίας, θεολόγος - εκπαιδευτικός στο Ελληνικό Λύκειο Νυρεμβέργης

Ιωάννα Λιούτσια, Υπ. Διδάκτορας Θεατρικών Σπουδών, σκηνοθέτης - θεατροπαιδαγωγός.

3ο Εργαστήριο

«Ευρωπαϊκά έργα και συνεργατικά ηλεκτρονικά εργαλεία στα ΝΠΣ Θρησκευτικών»

Επιμορφωτής/Επιμορφώτρια:

Βασιόπουλος Σωκράτης, ΠΕ 01 - Θεολόγος Καθηγητής 3ο ΓΕ.Λ. Καστοριάς - πρώην πρεσβευτής eTwinning Δυτικής Μακεδονίας

Γκένιου Θεοδώρα, ΠΕ 06 - Καθηγήτρια ΓΕ.Λ. Πεντάπολης Σερρών - Πρέσβειρα eTwinning Κεντρικής Μακεδονίας

4ο Εργαστήριο

«Ταυτότητες και Ετερότητες σε πορεία συνάντησης και διαλόγου»

Επιμορφωτές:

Χρήστος Φραδέλλος, ΜΑ Θεολογίας, Θεολόγος εκπαιδευτικός, Μέλος της Επιμορφωτικής Ομάδας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου

Νικόλαος Τσιρέβελος, ΕΔΙΠ Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ., Μέλος της Επιμορφωτικής Ομάδας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου

15.00 - 15.30: Κλείσιμο εργασιών 6ης Πανελλήνιας Συνάντησης Θεολόγων

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Σάββατο 11 Νοεμβρίου 2023, 12.30 - 14.30

1ο Εργαστήριο

«Μπορούν τα Θρησκευτικά να αλλάξουν τον κόσμο;»

Επιμορφωτές:

Μάριος Κουκουνάρας Λιάγκης, Αναπληρωτής Καθηγητής Παιδαγωγικής Επιστήμης και Θρησκευτικής Εκπαίδευσης, Ε.Κ.Π.Α., Επιστημονικός Υπεύθυνος Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. - Learn Inn Ε.Κ.Π.Α.

Άγγελος Βαλλιανάτος, Επιμορφωτής Ενηλίκων, Συμβούλιο της Ευρώπης, European Wergeland Centre και Κ.Ε.ΔΙ.ΒΙ.Μ. - Learn Inn Ε.Κ.Π.Α.

Περιγραφή:

Η εκπαίδευση, που παρέχουμε σήμερα, στο ελληνικό σχολείο,

- διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στην οικοδόμηση του μέλλοντος;
- αντικατοπτρίζει το είδος του κόσμου που θέλουμε να δημιουργήσουμε για τις επερχόμενες γενιές;
- Με το μάθημα των θρησκευτικών και τη διδασκαλία μας καλλιεργούμε στην τάξη και το σχολείο τον δημοκρατικό πολιτισμό;
- Ποια είναι η θέση των θρησκευτικών στο δημοκρατικό σχολείο;

Στο εργαστήριο θα επικεντρωθούμε στο μοντέλο του «Πλαισίου Αναφοράς των Ικανοτήτων Δημοκρατικού Πολιτισμού» (Συμβούλιο της Ευρώπης, 2018) και τις δυνατότητες που έχει η Μετασχηματιστική Θρησκευτική Εκπαίδευση.

- Θα αναστοχαστούμε γιατί η σχέση της θρησκευτικής γνώσης με τη ζωή του/της μαθητή/τριας είναι καθοριστική για τη μετασχηματιστική διδασκαλία και τον δημοκρατικό πολιτισμό.
- Θα διακρίνουμε, με βιωματικές δραστηριότητες πώς με τη διδασκαλία αναπτύσσουμε τις ικανότητες δημοκρατικού πολιτισμού και με τα νέα ΠΣ των Θρησκευτικών (2023).
- Θα αποτιμήσουμε πώς η Θρησκευτική Εκπαίδευση μπορεί να συντελεί στην ανάπτυξη των ικανοτήτων και δεξιοτήτων των μαθητών/τριών αποκτώντας αξία ως υποχρεωτικό μάθημα που μπορεί να προετοιμάζει τους/τις μαθητές/τριες να αλλάξουν, όσο μπορούν, τον κόσμο.
- Θα μελετήσουμε πώς το μοντέλο του «Πλαισίου Αναφοράς των Ικανοτήτων Δημοκρατικού Πολιτισμού» σε συνδυασμό με τη Μετασχηματιστική Θρησκευτική Εκπαίδευση μπορεί να δημιουργήσει ένα πλαίσιο για μια Θρησκευτική Εκπαίδευση για όλους, που να σέβεται και να εφαρμόζει τα δικαιώματα του ανθρώπου.

2ο Εργαστήριο

«Όταν συναντάμε τη βία σε βιβλικές διηγήσεις...»

Επιμορφωτής/Επιμορφώτρια:

Απόστολος Μπάρλος, Θεολόγος, ΜΑ Θεολογίας, Εκπαιδευτής Ενηλίκων, Συγγραφέας διδακτικών βιβλίων θρησκευτικών, Μέλος της Επιμορφωτικής Ομάδας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου

Βάσω Γώγου, Θεολόγος, Φιλολόγος, Εικονογράφος, Εκπαιδεύτρια Ενηλίκων, Μέλος της Επιμορφωτικής Ομάδας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου

Περιγραφή:

Στην εποχή μας, παρατηρείται έξαρση των φαινομένων της βίας, του ρατσισμού και της ξενοφοβίας τα οποία επηρεάζουν τόσο την ευρύτερη κοινωνία, όσο και την καθημερινότητα της συνύπαρξης σε μικρότερες ομάδες, όπως η σχολική κοινότητα. Επομένως, προτεραιότητα του σχολείου που διέπεται από δημοκρατικές αρχές, θα πρέπει να αποτελεί η πρόληψη και η καταπολέμηση της βίας, του ρατσισμού και της μισαλλοδοξίας. Πώς όμως αντιμετωπίζουμε, ως θεολόγοι, ερωτήματα των εφήβων μαθητών μας σχετικά με βιβλικές διηγήσεις, κυρίως της Π. Διαθήκης, που εμπριέχουν στοιχεία βίας και στις οποίες, μάλιστα, διηγήσεις φαίνεται ότι ο ίδιος ο Θεός χρησιμοποιεί βία και ενεργεί εκδικητικά; Πώς προσεγγίζουμε ερμηνευτικά αυτές τις διηγήσεις με τα ορθόδοξα κριτήρια; Ποιος είναι τελικά ο Θεός της Βίβλου έτσι όπως προοδευτικά αποκαλύπτεται στην ιστορία;

Στο εργαστήριο, οι συμμετέχοντες θα έχουν την ευκαιρία να διερευνήσουν τα παραπάνω ερωτήματα βασιζόμενοι σε βιβλικά και θεολογικά κείμενα καθώς και σε εικαστικά έργα. Θα αξιοποιηθεί υλικό από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα EDUC8 για τη συμβολή των θρησκειών στην ανάσχεση της βίας. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε από τη Θεολογική Σχολή του Α.Π.Θ. και την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Βόλου σε συνεργασία με Ευρωπαίους Εταίρους.

Οι εκπαιδευτικοί θα δουλέψουν ομαδοσυνεργατικά, αξιοποιώντας εργαλεία του έντεχνου συλλογισμού και του εκπαιδευτικού δράματος, με στόχο να εμπλουτίσουν τις διδακτικές τους πρακτικές και να ενισχυθούν στο ρόλο τους ως εμπυχωτές της ομάδας τάξης.

3ο Εργαστήριο

«Διδάσκοντας για το ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑ στο Μάθημα των Θρησκευτικών»

Επιμορφώτριες/Επιμορφωτής:

Διονυσία Χατζή, Δρ Θεολογίας, ΕΔΙΠ Τμήμα Θεολογίας Α.Π.Θ.

Μαρία Συργιάννη, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Δ.Ε. Ανατολικής Θεσσαλονίκης και Λέσβου

Γρηγόρης Μαυροκωστίδης, Θεολόγος, πρώην Διευθυντής 7ου ΓΕ.Λ. Θεσσαλονίκης

Περιγραφή:

Αδιαμφισβήτητα το Ολοκαύτωμα αποτελεί για την σύγχρονη ιστορία, παγκόσμια και τοπική, μια μαύρη σελίδα, ένα από τα μεγαλύτερα εγκλήματα, μια γενοκτονία. Είναι αξιοσημείωτο ότι η λέξη Holocaust προέρχεται από την ελληνική λέξη "ολοκαύτωμα" και σημαίνει κυριολεκτικά "πλήρως καμένη προσφορά θυσίας" σε θεό.

Σε ένα σχολείο δημοκρατικό και συμπεριληπτικό, ανοικτό στην κοινωνία και τις νέες πολιτισμικές συνθήκες, όπου οι μαθητές/τριες, ανάμεσα στα άλλα, θα πρέπει να γνωρίσουν αξίες και αρχές, να αναπτύξουν δεξιότητες αναγνώρισης και υπεράσπισης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, να καλλιεργήσουν την ενσυναίσθηση και το αίσθημα ευθύνης ως δρώντα πρόσωπα και ενεργοί αυριανοί πολίτες, δίνεται η δυνατότητα στον/στην θεολόγο καθηγητή/τρια να προσεγγίσει διδακτικά και να αναδείξει σημαντικές πτυχές του γεγονότος του Ολοκαυτώματος, σε σχέση με την ελληνική πραγματικότητα και τη στοχοθεσία του μαθήματος των θρησκευτικών σε Γυμνάσιο και Λύκειο.

(Νέα Προγράμματα Σπουδών - ΙΕΠ: Γ ' Γυμνασίου, **ΘΕ:** Ο Ιουδαϊσμός στην ιστορία και το παρόν, ΠΜΑ: *οι μαθητές/τριες να συσχετίζουν την ιουδαϊκή θρησκεία με μείζονα γεγονότα του 20ου αι.*, Β' Λυκείου, **ΘΕ:** Ιουδαϊσμός, ΠΜΑ: *οι μαθητές/τριες να εξηγούν τη σημασία του Ολοκαυτώματος και την αναγκαιότητα διατήρησής του στη μνήμη της ανθρωπότητας*).

Το βιωματικό εργαστήριο με θέμα "Διδάσκοντας για το Ολοκαύτωμα στο μάθημα των Θρησκευτικών" έχει ως στόχο, μέσω διερεύνησης διδακτικών προσεγγίσεων, προτάσεων,

δραστηριοτήτων και τεχνικών διδασκαλίας, τη νοηματοδότηση και τον αναστοχασμό για το συγκεκριμένο θέμα, την κατανόηση και τη σημασία του σεβασμού και της θρησκευτικής/πολιτισμικής ετερότητας, την προσωπική θέση και τοποθέτηση, με αξιοποίηση ντοκουμέντων και πρωτότυπου οπτικοακουστικού υλικού (μεγάλο μέρος του οποίου ανήκει σε μαθητές/τριες που βραβεύτηκαν από το Υπουργείο Παιδείας).

4ο Εργαστήριο

«Εργαστήριο ποίησης: Από τους ψαλμούς στην προσωπική ποιητική φωνή 'Πάρε τις λέξεις σου και γράψε'»

Επιμορφώτρια:

Σέβη Κωνσταντινίδου, Θεολόγος - Εκπαιδευτικός, Συγγραφέας, ΜΑ στη Δημιουργική Γραφή

Περιγραφή:

Το συγκεκριμένο εργαστήριο σχεδιάστηκε με αφορμή την Ημέρα Ποίησης και εφαρμόστηκε σε συγκεκριμένη τάξη. Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να πάρουν μέρος σε ένα εργαστήριο ποίησης το οποίο εκκινάει από τους ψαλμούς της Παλαιάς Διαθήκης, όπως επιλέγονται σε συγκεκριμένη ενότητα του βιβλίου των Θρησκευτικών της Γ' Γυμνασίου, και επιδιώκει να καταλήξει στην προσωπική και συλλογική ποιητική φωνή της ομάδας. Μελετώντας συγκεκριμένους ψαλμούς αναζητείται η κατανόηση των ψαλμών ως ποιήματα επικοινωνίας με τον Θεό και η επικαιροποίηση των μηνυμάτων τους στην καθημερινή ζωή. Οι συμμετέχοντες θα εργαστούν σε ομάδες πάνω σε συγκεκριμένους ψαλμούς, τους οποίους θα αποδώσουν θεατρικά. Στη συνέχεια, θα γράψουν τις δικές τους ποιητικές συνθέσεις πάλι σε ομάδες αναζητώντας την προσωπική τους φωνή και θα επιλέξουν έναν θεατρικό τρόπο παρουσίασής τους στην ολομέλεια του εργαστηρίου. Όλα τα ποιητικά κείμενα θα αναρτηθούν στο προσωπικό ιστολόγιο της εμψυχώτριας, εφόσον υπάρχει η σύμφωνη γνώμη της ολομέλειας. Στο τέλος του εργαστηρίου οι συμμετέχοντες θα κατανοήσουν την ανάγκη του ανθρώπου να εκφράζεται δημιουργικά και θα είναι σε θέση να οργανώνουν ανάλογες δράσεις συνολικής συμπερίληψης.

Κυριακή 12 Νοεμβρίου 2023, 13.00 - 15.00

1ο Εργαστήριο

«Διαδικτυακός εκφοβισμός. Προσέγγιση και αντιμετώπιση μέσα από το Μάθημα των Θρησκευτικών»

Επιμορφώτριες:

Ξανθή Αλμπανάκη, Δρ Θεολογίας, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Θεολόγων Δ.Ε. Ημαθίας, Σερρών, Κιλκίς, Χαλκιδικής και Πέλλας

Αναστασία Παπαθωμά, Υπ. Δρ Θεολογίας, εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Περιγραφή:

Η ανάπτυξη της τεχνολογίας έχει επιφέρει πολλαπλές, σημαντικές και καθοριστικές αλλαγές στη ζωή μας. Σαφώς, δεν άφησε ανεπηρέαστη την εκπαίδευση και όλους όσους σχετίζονται με αυτή και εμπλέκονται σε αυτή, κυρίως, παιδιά και εφήβους, με όλες τις θετικές επιρροές και τις αρνητικές συνέπειες. Η χρήση των Η/Υ στην εκπαίδευση αποτελεί σαφώς ένα διδακτικό εργαλείο στη διδακτική διαδικασία, διότι παρέχει στους μαθητές δυνατότητες επικοινωνίας, συνεργασίας, αλληλεπίδρασης και δυνατότητες έρευνας, καθώς και ίσες ευκαιρίες στη μόρφωση και στην επαγγελματική αποκατάσταση. Οι συνέπειες, όμως, της χρήσης των Η/Υ είναι, επίσης,

καθοριστικές και με ιδιαίτερο ειδικό βάρος. Η διαδικτυακή παραβατικότητα, ο εθισμός, ο διαδικτυακός εκφοβισμός και το ηλεκτρονικό έγκλημα και το αδίκημα σε βάρος τρίτων και μάλιστα ανηλίκων, συμπεριφορές, δηλαδή, που σχετίζονται με τη διαδικτυακή χρήση, επηρεάζουν και προκαλούν αρνητικές συνέπειες στην ψυχοσύνθεση των παιδιών, σε σημείο που υφίσταται πλέον έντονος προβληματισμός σε γονείς, εκπαιδευτικούς και ψυχολόγους, κληρικούς κ.ά., για την αντιμετώπιση του φαινομένου αυτού, που παίρνει στη χώρα μας διαστάσεις μάστιγας.

Το αποτελεσματικότερο μέσο για την αποτροπή του διαδικτυακού εκφοβισμού είναι η καλλιέργεια ήθους, η ανάπτυξη της ενσυναίσθησης, της αλληλεγγύης και του αλτρουισμού, για να οδηγηθούν, τελικά, τα παιδιά στην ανάπτυξη της ηθικής σκέψης, ηθικών συναισθημάτων, συμπεριφοράς και τελικά στην απόκτηση της ηθικής συνείδησης και της θρησκευτικής ωριμότητας.

Το ΜτΘ αποτελεί το βασικότερο μάθημα του Αναλυτικού Προγράμματος για τη διάπλαση του χαρακτήρα των παιδιών και τη διαμόρφωση της προσωπικότητάς τους. Με τη διδασκαλία του ΜτΘ, οι μαθητές κατανοούν ηθικές αρχές και ανθρωπιστικές αξίες, τίθενται μπροστά σε ηθικά και θρησκευτικά διλήμματα, σέβονται την ιδιαιτερότητα και την ατομικότητα του άλλου, αναπτύσσουν κριτική σκέψη μπροστά σε κοινωνικά προβλήματα, γίνονται αλληλέγγυοι και αλτρουιστές, διαμορφώνουν τον χαρακτήρα τους, διαπλάθουν την προσωπικότητά τους και αντιλαμβάνονται τον άλλον ως «πλησίον» (πρβλ. Λκ 10:29: «τις εστί πλησίον»).

Έτσι, παρουσιάζεται η διδακτική του ΜτΘ ως μέσο πρόληψης και αντιμετώπισης του διαδικτυακού εκφοβισμού προτείνοντας σχέδια διδασκαλίας, και προσεγγίζοντας ταυτόχρονα τα προτεινόμενα σχολικά εγχειρίδια του ΜτΘ της Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

2ο Εργαστήριο

«'Ο φυσικός άνθρωπος'. Φυσικό περιβάλλον και θρησκευτική ευαισθητοποίηση με άξονα την τέχνη»

Επιμορφώτριες:

Αναστασία Γκίτση, ΜΑ Θεολογίας, θεολόγος - εκπαιδευτικός στο Ελληνικό Λύκειο Νυρεμβέργης

Ιωάννα Λιούτσια, Υπ. Διδάκτορας Θεατρικών Σπουδών, σκηνοθέτης - θεατροπαιδαγωγός.

Περιγραφή:

Στο εργαστήριο αυτό θα διερευνήσουμε βιωματικά με βασικό άξονα τις εκφάνσεις της τέχνης τη σημασία της φύσης ενδεικτικά στον θρησκευτικό χώρο, με σκοπό τη συνειδητοποίηση της ομορφιάς της κτίσης και την ανάγκη υπεράσπισής της. Επιπρόσθετο στόχο αποτελεί η ενεργή συμμετοχή των συμμετεχόντων/ουσών κατά τα διαδικασίες με σωματικούς σχεδιασμούς βασισμένους σε τεχνικές του Laban και του Lecoq.

Μετά την ολοκλήρωση του εργαστηρίου οι συμμετέχοντες/ουσες θα έχουν τη δυνατότητα να δημιουργούν παιδαγωγικά παραγόμενα προϊόντα (ηχητικά/εικαστικά) με στοιχεία της φύσης.

3ο Εργαστήριο

«Ευρωπαϊκά έργα και συνεργατικά ηλεκτρονικά εργαλεία στα ΝΠΣ Θρησκευτικών»

Επιμορφωτής/Επιμορφώτρια:

Βασιόπουλος Σωκράτης, ΠΕ 01 - Θεολόγος Καθηγητής 3^ο ΓΕΛ Καστοριάς - πρώην πρεσβευτής eTwinning Δυτικής Μακεδονίας

Γκένιου Θεοδώρα, ΠΕ 06 - Καθηγήτρια ΓΕ.Λ. Πεντάπολης Σερρών - Πρέσβειρα eTwinning Κεντρικής Μακεδονίας

Περιγραφή:

- Παρουσίαση του eTwinning, δυνατότητα και τρόπος συμμετοχής (Ο τρόπος λειτουργίας και η δυνατότητα συμμετοχής για όλους τους εκπαιδευτικούς),
- Παρουσίαση παραδειγμάτων - συνεργασιών με θέματα από το μάθημα (Τα Θρησκευτικά στο etwinning. Θα παρουσιαστούν παλιότερες βραβευμένες συνεργασίες αλλά και πιο πρόσφατες με χρήση της νέας ηλεκτρονικής πλατφόρμας),
- Διαθεματικότητα και ένταξη στο πρόγραμμα σπουδών (Θα δούμε παραδείγματα, πώς μπορεί να συνδυαστούν θέματα από το μάθημα σε διάφορα Έργα που είναι επίκαιρα και πολύ συνηθισμένα στο eTwinning),
- Ερωτήσεις - απορίες,
- Δραστηριότητες από το νέο πρόγραμμα σπουδών - υλοποίηση με ηλεκτρονικά εργαλεία (διάφορες συνεργατικές δραστηριότητες π.χ. Ιδιοθύελλα, συννεφόλεξο, κουίζ, δημιουργία παιχνιδιών. Εφαρμογή αυτών με ηλεκτρονικά εργαλεία σε απλή τάξη ή σε συνεργασία στο etwinning).

4^ο Εργαστήριο

«Ταυτότητες και Ετερότητες σε πορεία συνάντησης και διαλόγου»

Επιμορφωτές:

Χρήστος Φραδέλλος, ΜΑ Θεολογίας, Θεολόγος εκπαιδευτικός, Μέλος της Επιμορφωτικής Ομάδας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου

Νικόλαος Τσιρέβελος, ΕΔΙΠ Τμήματος Θεολογίας Α.Π.Θ., Μέλος της Επιμορφωτικής Ομάδας της Ακαδημίας Θεολογικών Σπουδών Βόλου

Περιγραφή:

Η συνύπαρξη ανθρώπων διαφορετικής θρησκευτικής πίστης στον ίδιο τόπο δεν αποτελεί καινούριο φαινόμενο. Η συνύπαρξη αυτή πολλές φορές δοκιμάζεται και οδηγεί σε μίσος και καχυποψία. Η σύγχρονη Θρησκευτική Εκπαίδευση έχει το χρέος να αναδείξει τις θέσεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας για την ειρηνική συνύπαρξη με τις ετερότητες.

Στο πλαίσιο αυτό οι συμμετέχοντες/συμμετέχουσες στο εργαστήριο θα μπορούν:

- να αξιοποιούν τη θεολογία της Ορθόδοξης χριστιανικής διδασκαλίας για τις ετερότητες και την αντιμετώπιση της βίας και του φονταμενταλισμού στη διδακτική πράξη,
- να αναγνωρίζουν τις βασικές αρχές σχεδιασμού ενός μαθήματος διδασκαλίας με βάση τις θέσεις της Ορθόδοξης θεολογίας για τον διαθρησκευτικό διάλογο της κοινότητας,
- να εξοικειωθούν με τεχνικές διδασκαλίας και περιεχόμενα από τον Ορθόδοξη θεολογία και που ευαισθητοποιούν σε ζητήματα όπως η περιθωριοποίηση και απόρριψη του άλλου και αναδεικνύουν την προσωπική ευθύνη απέναντι σε θέματα ετερότητας στην καθημερινή τους πρακτική.

Στο εργαστήριο, θα αξιοποιηθεί διδακτικό σενάριο και υλικό από το Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα EDUC8 για τη συμβολή των θρησκειών στην ανάσχεση της βίας. Το πρόγραμμα υλοποιήθηκε από την Ακαδημία Θεολογικών Σπουδών Βόλου σε συνεργασία με Ευρωπαίους Εταίρους.